

Nr 308

Av herr **Andersson** i Örebro m. fl., angående rationaliseringen av eldistributionen.

(Lika lydande med motion nr 245 i Första kammaren)

Gällande lag (SFS 1957: 383) bestämmer rörande koncession för distribution av elektrisk kraft: »Koncession må ej meddelas med mindre anläggningen är behövlig och förenlig med en planmässig elektrifiering och, då fråga är om områdeskoncession, området utgör en lämplig enhet. — Koncession för yrkesmässig distribution må meddelas endast den som finnes lämplig att utöva sådan verksamhet.»

Fastän det icke utsäges i lagen, torde man vid bedömningen av koncessionsärenden fästa största avseendet vid storleken av företagen, mätt i antalet anslutna kraftförbrukare. Och detta är förståeligt, då övriga bedömningsgrunder alltid är mera vaga. Sålunda är den ekonomiska bärkraften, som får ses i ljuset av tillämpade kraftavgifter, liksom bedömningen av personalens kvalifikationer i avsaknad av klara direktiv härutinnan mera svårbedömbara. Elkraftutredningen av år 1943 föreslog i sitt betänkande (SOU 1954: 12) en storlek av minst 2 000 kraftförbrukare och rekommenderade att företagen genom sammanslagning skulle omorganisera sig så att större enheter kunde uppnås. Sedan dess har också en stor rationalisering ägt rum, och förhållandena på landsbygden har, trots den avsevärda höjningen av kraftförbrukningen, blivit bättre. Kraftkonsumenterna på landsbygden erhåller också elströmmen till priser som är föga högre än i städerna. De av konsumenterna ägda ekonomiska föreningarna, som helt arbetar efter självkostnadspriser, har utan tvivel här haft en stor betydelse. Även för servicen på landsbygden är det viktigt att lokalt boende yrkesmän finnes till hands. Förra årets och innevarande års snöskador på linjerna torde klart visa detta. Rationaliseringen får ej drivas för långt med för långa avstånd till den hjälp man måste ha vid strömavbrott.

Här i riksdagen har dessa och närliggande frågor varit föremål för motioner och interpellationer, och därvid har hänvisats till pågående utredning inom kommerskollegium om dessa frågor. Under tiden har emellertid många koncessioner utlöpt, och företagen har måst påskynda rationalisering och omorganisation. Det kan då inte undvikas att många små men bärkraftiga och välskötta elföreningar, trots ambitioner att göra sitt bästa, har svårig-

heter att i tid hinna göra överenskommelser om sammanslagningar. Där-
emot har de större råkraftproducerande företagen i stor utsträckning över-
tagit mindre föreningar. Det har också bland elföreningsfolk sagts att kom-
merskollegium numera fordrar ännu större enheter, varvid hänvisas till
ett uttalande som vattenfallsverkets direktör Sven Lalander gjort i ett före-
drag, innebärande att 5 000 kraftförbrukare vore en lämplig minsta storlek.
Oavsett detta synes det dock lämpligast att ge företagen rådrum vid an-
passningen till de större enheterna, tills ansvarigt beslut om nya regler
fattats. Skulle nämnda storlek bli allmän norm, beröres ej blott eldistri-
butionsföreningarna utan även andra, inte minst de mindre städernas
kommunala elverk.

Med hänvisning till ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte uttala

1. att vid rationaliseringen av eldistributionen och den fort-
sätta koncessioneringen tills vidare största hänsyn tages till
de av rationaliseringen berörda företagens egna synpunkter;
2. att vid bedömning av olika företag företräde ges åt sam-
gående av närbelägna företag av samma ägandekategori; samt
3. att kommunägd eldistribution ej genom rationaliseringen
tvingas att upphöra.

Stockholm den 24 januari 1967

Sven G. Andersson (fp) Gunnar Larsson (cp) Hans Nordgren (h)

i Luttra
